

Oppiaineen tehtävä vuosiluokilla 3 – 6

Musiikilla on taideaineena keskeinen tehtävä oppilaan tunne-elämän kasvun ja luovuuden tukemisessa. Musiikin erikoisluokkaopetus tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia yhteistoimintaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Yhteistoiminnassa saadut kokemukset lisäävät turvallisuuden tunnetta ja tukevat näin oppilaan myönteisen minäkäsityksen kehittymistä. Uteliaisuuden herättäminen, toiminnallisuus, kulttuurinen monimuotoisuus ja myönteinen yhdessä tekeminen ovat edellytyksiä oppilaan luovan musiikillisen ajattelun kehittymiselle sekä omien vahvuuksien löytämiselle. Oppilaiden musiikillinen osaaminen laajenee, mikä vahvistaa myönteistä suhdetta musiikkiin ja luo pohjaa musiikin elinikäiselle harrastamiselle mahdollistaen myös ammatillisen suuntautumisen.

Alaluokilla käynnistyneet kuoro, soittaminen, oman instrumentin opiskelu, sinfoniaorkesteri, musiikillinen keksiminen, luova tuottaminen, musiikkiliikunta, musiikkiteknologia, musiikinteoria ja säveltapailu jatkuvat yläluokilla monipuolistuen. Orkestereille, kuoroille, yhtyeille ja solisteille valmistetaan ohjelmistoa, josta kootaan kokonaisuuksia ja konsertteja muita esiintymistilanteita varten. Oulun kaupungin musiikin erikoisluokat konsertoivat yhdessä ja tekevät yhteistyöprojekteja eri tahojen kanssa.

Musiikin opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3 - 6

OPETUKSEN TAVOITTEET	TAVOITTEISIIN SISÄLTÖALUEET	LIITTYVÄT	LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN
Osallisuus			
T1 rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet: ohjata oppilasta kehittämään valmiuksia laulamissa, henkilökohtaisen instrumentin soittamisessa, orkesterityössä, musiikkiteknologiassa, musiikkiliikunnassa ja luovassa tuottamisessa järjestämällä oppilaille säännöllisiä orkesteri-, kuoro-, ja yhtyeharjoituksia ja antamalla oppilaille tilaisuuksia esiintyä yksin ja yhdessä toisten kanssa	S1 - S4		L2, L7
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen			
T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä kehittämään keho-, rytm-, melodia-,	S1 - S4		L2

<p>ja sointusoittimien soittotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>tarjota oppilaalle riittävät tiedot ja taidot musiikin jatkuvaa harrastamista varten laulussa, soittamisessa, musiikinteoriassa, musiikin luovassa tuottamisessa, musiikkiteknologiassa, musiikkiliikunnassa, musiikin kuuntelussa ja musiikkitiedossa</p>		
<p>T3 kannustaa oppilasta keholliseen musiikin, kuvien, tarinoiden ja tunnetilojen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti liikkuen</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>antaa oppilaalle mahdollisuus käyttää lahjakkuuttaan luovaan toimintaan sekä monipuoliseen ilmaisuun</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>L2</p>
<p>T4 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata häntä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta musiikin pariin sekä elävää musiikkia, että äänitteitä kuuntelemalla</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>L2</p>
<p>T5 rohkaista oppilasta improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään valmiiden musiikkiesitysten, kun konserttien, musikaalien ja äänittämisen tuottamisen erilaisia vaiheita</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>L2</p>

Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito		
<p>T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikillisia kokemuksia ja musiikillisen maailman esteettistä, kulttuurista ja historiallista monimuotoisuutta</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>tutustuttamalla oppilaat monipuolisesti musiikkikulttuureihin erilaisten musiikkityylien avulla</p>	1 - S4	L1, L2, L6
<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>antamalla oppilaille musiikkioppilaitosten perustasoiset tiedot ja taidot oman instrumentin soittamisessa, musiikinteoriassa, säveltapailussa ja yleisessä musiikkitiedossa</p>	S1 - S4	L1, L2, L5
Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa		
<p>T8 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämään itsetuntemustaan, keskittymis- ja kuuntelukykyyään osana musiikillista ilmaisua</p>	1 - S4	L2, L4
Oppimaan oppiminen musiikissa		
<p>T9 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p>	1 - S4	L4

ohjata oppilasta kehittämään itseään musiikillisena toimijana myönteisten oppimiskokemusten kautta		
--	--	--

Musiikin oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3 - 6

Tavoitteena on luoda pedagogisesti monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, jossa erilaiset musiikilliset työtavat ja vuorovaikutustilanteet sekä yhteismusisointi ja muu musiikillinen yhteistoiminta on mahdollista jokaiselle oppilaalle. Oppimisen ilo, luovaan ajatteluun rohkaiseva ennakkoluuloton ilmapiiri sekä myönteiset musiikkikokemukset ja -elämykset innostavat oppilaita kehittämään musiikillisia taitojaan. Opetustilanteissa luodaan mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttöön musiikillisessa toiminnassa. Opetuksessa hyödynnetään taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia.

Musiikin erikoisluokilla jokaisella oppilaalla on oma soitin, jonka opiskelun tulee olla säännöllistä. Oman instrumentin opiskelun avulla oppilas tutustuu orkesterissa ja erilaisissa yhtyeissä soittamalla musiikin tyyliuuntiin toiminnallisesti ja elämyksellisesti. Laulamissa oppilaita ohjataan vahvistamaan omaa luonnollista äänenkäyttöään kuoro- ja laulu-yhtyeharjoittelun kautta. Musiikin teorian ja säveltapailun perusteita opiskellaan elämyksellisesti hyödyntäen myös musiikkiteknologian sovellutuksia.

Musiikin tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3-6

S1 Miten musiikissa toimitaan

Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen. Luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista, liikkumista sekä keho-, rytm-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita harjoitellaan yhteismusisoinnissa. Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyyn monipuolinen kehittäminen.

Musiikin erikoisluokkalaisille opetetaan ikäryhmälleen sopivia ajankohtaisia ja eri luokka-asteilla käsiteltävien aihepiirien lauluja. Laulua opettaessa kiinnitetään huomiota luonnolliseen äänenkäyttöön, sävelpuhtauteen, rentouteen, laulusentoon, hengitykseen, artikulaatioon, fraseerukseen ja harmonioiden kuulemiseen moniäänisessä laulussa. Laulettaessa kiinnitetään huomio tyylinmukaiseen ilmaisuun sekä akustisesti että mikrofoniin kanssa. Opetuksessa edetään yksiaänisestä laulusta moniääniseen ja harjoitetaan säännöllistä kuorotoimintaa. Kuorotoimintaan sisältyy myös a cappella –ohjelmistoa. Musiikkiluokkalaisen lauluharjoituksessa hyödynnetään musiikin teorian ja säveltapailun antamia taitoja. Keskeisenä tavoitteena on laulun puhtaus ja sujuva nuoteista laulaminen taito, haastavan laulumateriaalin harjoittelu sekä innostus tutustua avoimesti monipuoliseen musiikkiin. Laulamisen avulla opiskellaan ja analysoidaan musiikin rytmiä, melodiaa, harmoniaa, sointiväriä, dynamiikkaa ja muotoa.

Laulamisen osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Äänenhuolto	<ul style="list-style-type: none"> • virittäytyminen • hengitys, rentous • puhtaus • äänialueen laajentaminen • laulamiseen rohkaistuminen • hyvän fyysisen kunnon ylläpitäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • sävelpuhtauden ja harmonioiden edistämisharjoituksia • virittäytymis-, rentous-, hengitys- ja äänenavausharjoitukset • musiikkiliikunnalliset harjoitukset 	<ul style="list-style-type: none"> • riittävän suuri ja akustisesti sopiva kuorotila
Lauluohjelmisto	<ul style="list-style-type: none"> • monipuolinen ohjelmisto • kouluvuoden teemat • konserttiohjelmistojen valmistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • laulaminen ilman säestystä • laulaminen erilaisilla säestyskokoonten avulla • mikrofonilaulutekniikka 	<ul style="list-style-type: none"> • musiikkiluokka, jossa on äänentoistovälineet • monipuolinen säestyssoitinvalikoima • laaja laulukirja- ja nuottimateriaali
Kuoro	<ul style="list-style-type: none"> • yksiäänisyydestä moniäänisyyteen • stemmojen tasapaino ja yhtenäinen sointi • artikulaatio ja fraseeraus • sävelpuhtaus ja rytminen tarkkuus • dynamiikka • musiikkityylien mukainen ilmaisu • kuoroilmaisu • musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointivärien, dynamiikan ja muodon opiskeleminen 	<ul style="list-style-type: none"> • äänenhuolto • säännölliset stemma- ja kuoroharjoitukset • musiikin teorian ja säveltapailun hyödyntäminen • musiikkiliikunnalliset harjoitukset • erilaiset kuorokokoonten • esiintymiset ja konsertit 	<ul style="list-style-type: none"> • riittävän suuri ja akustisesti sopiva kuorotila • kuorokorokkeet • erilaiset esiintymistilanteet • monipuolinen kuoronuotisto • nuotinnusohjelma • tallenteet

Musiikin erikoisluokilla opiskellaan jonkin orkesterisoittimen soittoa. Alkavan musiikkiluokan soittimiin kuuluvat muun muassa poikkihuilu, oboe, klarinetti, alttosaksofoni, fagotti, trumpetti, käyrätorvi, pasuuna, lyömäsoittimet, viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso. Oppilaat opiskelevat henkilökohtaisen instrumenttinsa soittoa. Soitonopetus on pääasiassa yksilöopetusta.

Soitonopettajat voivat järjestää musiikkioppilaitosten vaatimusten mukaisia tasosuorituksia oppilaiden edistymisen mukaisesti.

Soitonopetuksen lisäksi oppilaat osallistuvat orkesteriopetukseen. Aluksi orkesteri voidaan jakaa jousi- ja puhallinryhmiin. Ohjelmisto koostuu taitotasolle soveltuvasta materiaalista, jota sovitetään tarpeen mukaan eri kokoonpanoille tai käytetään valmista materiaalia. Taitojen edetessä orkesterit yhdistetään sinfoniaorkestereiksi, jotka soittavat taitotasolleen sopivaa valmista ja sovittua ohjelmistoa. Tavoitteena on muodostaa jokaisesta orkesterista tasapainoinen, soiva kokoonpano.

Musiikinopetuksessa käytetään monipuolisesti myös koulu- ja bändisoittimia. Musiikkiluokkalaisten yhteismusisoinnissa hyödynnetään musiikin teorian ja säveltapailun antamia taitoja. Tavoitteena on soiton puhtaus, soittamisen ilo, tulkinta sekä sujuva nuotinlukutaito. Soittamisen avulla opitaan muun muassa musiikin rytmiä, melodiaa, harmoniaa, sointiväriä, dynamiikkaa ja muotoa.

Soittamisen osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Yhteismusisointi ja orkesterityö	<ul style="list-style-type: none"> • yhdessä oppiminen ja onnistumisen elämykset • musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointiväriin, dynamiikan ja muodon opiskeleminen • taitojen syventäminen oman orkesteri-instrumentin ja muun soittamisen avulla • luova musiikintuottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • jousi- ja puhallinorkesterit • sinfoniaorkesteri • erilaiset pienkokoonpanot muun muassa duot, triot, kvartetit, bändit • kansanmusiikki-ryhmät • musiikinteorian ja säveltapailun hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • riittävän suuri orkesteritila • orkesterisoittimet, nuottilinet ja soittamisen apuvälineet • monipuolinen orkesterinuotisto • koulu- ja bändisoittimet sekä soittotarvikkeet
Soitonopetus	<ul style="list-style-type: none"> • oman instrumentin soiton opiskelu • musiikillisten taitojen syventäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Oulun kaupungin musiikkiluokkien soitonopetus • Oulun konservatorio • yksityinen soitonopetus 	<ul style="list-style-type: none"> • koulussa tarvitaan useita äänieristettyjä soitonopiskelutiloja, joissa on piano, nuottilinetä ja peili

S2 Mistä musiikki muodostuu

Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikkikäsitteiden rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka hahmottamiskyvyn kehittämiseen. Osaamisen

kehittyessä käsitteitä nimetään ja käytetään vakiintuneita tai omia symboleita kuvaamaan musiikillisia tapahtumia. Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin.

Musiikin erikoisluokalla teorian ja säveltapailun opetuksen tavoitteena on tukea käytännön musisointia sekä antaa oppilaille sujuva nuoteista laulamisen ja soittamisen taito. Musiikkiluokilla suoritetaan musiikinteorian ja säveltapailun perustasot yhteistyössä musiikkioppilaitosten kanssa.

Musiikinteorian ja säveltapailun osa-alueet	Keskeistä	Toimintatapoja	Toimintaympäristö ja välineet
Musiikinteorian ja säveltapailun osa-alueet	<ul style="list-style-type: none"> • musiikin eri osa-alueiden; rytmin, melodian, harmonian, sointivärin, dynamiikan ja muodon opiskeleminen • opiskelu tapahtuu erillisillä teoria- ja säveltapailutunneilla sekä käytännön tilanteissa kuoron, orkesterin ja soittamisen yhteydessä • musiikin luova tuottaminen • peruskoulun aikana opetetaan Suomen musiikkioppilaitosten liiton ja Oulun Konservatorion musiikinteorian ja säveltapailun oppisisältöjen mukaan: <p>3.-4. luokat musiikin perusteet 1</p> <p>5.-6. luokat musiikin perusteet 2</p> <p>7.-9. luokat musiikin perusteet 3-4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuunteleminen • laulaminen • soittaminen • liikkuminen • rytmien ja melodioiden kirjoittaminen kuullun perusteella • rytmien ja melodioiden tapailut • rytmien ja melodioiden keksintä • oma säveltäminen ja luova tuottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • musiikin oppikirjat • teoria- ja säveltapailumateriaalit • orkesteri-, bändi- ja kuoromateriaalit • erilaiset musiikin tietokoneohjelmat

S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa

Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä muihin oppiaineisiin ja omiin yhteisöihin sekä pohditaan musiikin merkityksiä elämän eri tilanteissa eri aikoina ja aikakausina.

Musiikin erikoisluokalla valmistetaan musiikkiesityksiä, konsertteja ja musikaaleja oppimisprojekteina. Esityksiä valmistettaessa rakennetaan yhteyksiä myös eri oppiaineiden välille sekä otetaan huomioon laaja-alaisen osaamisen eri alueet.

S4 Ohjelmisto

Ohjelmiston suunnittelussa kiinnitetään huomiota oppilaiden omiin kulttuureihin, kulttuuriperinnon vaalimiseen ja kulttuurisen ymmärryksen avartamiseen. Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia. Musisointitilanteissa syntyneet oppilaiden luovat tuotokset ja sävellykset sisältyvät myös ohjelmistoon.

Kuunteluohjelmistoon valitaan monipuolisesti eri aikakausien ja kulttuurien musiikkia (kansanmusiikki, jazz, blues, pop, rock, näyttämömusiikki, taidemusiikki). Äänenkäyttöä ja laulutaitoa harjoitetaan yksi- ja moniäänisten yhteis-, soolo- ja kuorolaulujen avulla äänenmurroksen ehdoilla. Ohjelmiston valinnassa otetaan huomioon kulttuuriperinnön vaaliminen, esiintymistilaisuudet, juhlat, oppilaita innostavat teokset sekä ohjelmiston haastavuus ja käyttökelpoisuus musiikillisten taitojen oppimisessa.

Orkesterisoitossa ohjelmistoon valitaan sellaisia taide- ja viihdemusiikin sävellyksiä, joiden soittaminen on luontevaa sekä aloitteleville että edistyneille soittajille.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki musiikissa vuosiluokilla 3 - 6

Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Musiikin hahmotusaineita opiskellaan ryhmässä eriyttäen ja ottaen huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet ja aikaisempi opiskelu. Musiikin hahmotusaineiden osalta opetusta annetaan musiikin perusopetuksen yleisen oppimäärän laajuisesti.

Oman orkesterisoittimen opiskelua jatketaan, ja soitinopetus on pääasiassa yksilöopetusta. Soitinvalikoimassa ovat mm. viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, poikkihuilu, klarinetti, oboe, saksofoni, fagotti, trumpetti, käyrätorvi, pasuuna ja lyömäsoittimet. Soitinopetuksessa voidaan järjestää musiikkioppilaitoksen vaatimusten mukaisia tasosuorituksia oppilaiden edistyessä. Orkesterisoitossa oppilasta ohjataan hyvään äänentuottamiseen sekä ergonomiseen työskentelyyn oman soittimen kanssa. Orkesteritoiminnan järjestämisessä otetaan huomioon oppilaiden aikaisempi soitinopiskelu sekä erilaiset tarpeet.

Oppilaan oppimisen arviointi musiikissa vuosiluokilla 3 - 6

Musiikin erikoisluokan opetuksessa oppilaalle annetaan ohjaavaa, kannustavaa ja myönteistä kehitystä tukevaa palautetta hänen edistymisestään ja osallistumisestaan koko opiskelun ajan. Palaute ohjaa oppilasta hahmottamaan musiikillisia valmiuksiaan paremmin ja kehittämään osaamistaan musiikillisessa ymmärtämisessään ja ilmaisussaan.

Musiikin arvioinnissa 6.vuosiluokan päätteeksi huomioidaan valtakunnallisessa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettujen sisältöjen ja tavoitteiden lisäksi musiikkiluokkien 3. – 6. vuosiluokille asetetut täydennykset. Oppilaan 3. - 6. vuosiluokan lukuvuositodistuksesta ilmenee opiskelu musiikin erikoisluokalla. 6.vuosiluokan päätteeksi todistukseen lisätään merkintä musiikin teoriaopinnoista.

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen
<p>T1 rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään valmiuksia laulamissa, henkilökohtaisen instrumentin soittamisessa, orkesterityössä, musiikkiteknologiassa, musiikkiliikunnassa ja luovassa tuottamisessa järjestämällä oppilaille säännöllisiä orkesteri-, kuoro-, ja yhtyeharjoituksia ja antamalla oppilaille tilaisuuksia esiintyä yksin ja yhdessä toisten kanssa</p>	S1 - S4	<p>Musiikilliset yhteistyötaidot</p> <p>Musiikin erikoisluokilla:</p> <p>laulaminen kuorossa ja lauluyhtyeissä</p> <p>soittaminen orkesterissa ja soitinkokoonpanoissa</p> <p>esiintymiset</p>	<p>Oppilas ottaa huomioon ryhmän muut jäsenet yhteismusisoinnissa.</p> <p>Musiikin erikoisluokilla:</p> <p>Oppilas rakentaa omalla musiikillisella ilmaisullaan positiivista musiikillisen kokemuksellisuuden ilmapiiriä.</p> <p>Oppilas opiskelee oman orkesterisoittimen soittamista.</p> <p>Oppilas osallistuu yhteismusisointiin omalla instrumentillaan.</p> <p>Oppilas osallistuu esiintymisiin soittamalla eri instrumentteja.</p>
Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen			
<p>T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä kehittämään keho-, rytm-, melodia-, ja soitinsoittimien soittotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä</p>	S1 - S4	<p>Laulaminen ja soittaminen ryhmän jäsenenä</p>	<p>Oppilas osallistuu yhteislauluun ja – soittoon pyrkien sovittamaan osuutensa osaksi musiikillista kokonaisuutta.</p> <p>Musiikin erikoisluokilla:</p> <p>Oppilas osaa käyttää ääntään monipuolisesti ja ilmeikkäästi ja osaa laulaa kolmiäänisiä kuorosovituksia.</p>

<p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>tarjota oppilaalle riittävät tiedot ja taidot musiikin jatkuvaa harrastamista varten laulussa, soittamisessa, musiikinteoriassa, musiikin luovassa tuottamisessa, musiikkiteknologiassa, musiikkiliikunnassa, musiikin kuuntelussa ja musiikkitiedossa</p>			<p>Oppilas hallitsee monipuolisesti erilaista laulu- ja kuoro-ohjelmistoa.</p>
<p>T3 kannustaa oppilasta keholliseen musiikin, kuvien, tarinoiden ja tunnetilojen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti liikkuen</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>antaa oppilaalle mahdollisuus käyttää lahjakkuuttaan luovaan toimintaan sekä monipuoliseen ilmaisuun</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>Musiikkiliikunta</p>	<p>Oppilas liikkuu musiikin mukaan ja käyttää kehoaan musiikilliseen ilmaisuun.</p>
<p>T4 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia äänympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata häntä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta musiikin pariin sekä elävää musiikkia, että äänitteitä kuuntelemalla</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>Musiikin kuuntelu</p>	<p>Oppilas kuuntelee keskittyneesti musiikkia ja esittää näkemyksiään kuulemastaan.</p> <p>Oppilas ymmärtää musiikin erilaisia sävyjä, muotoja ja tyylilajeja.</p> <p>Oppilas osaa toimia konserteissa esiintyjänä ja kuulijana.</p>
<p>T5 rohkaista oppilasta improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>Luovan musiikillisen ajattelun ilmaiseminen eri keinoin</p>	<p>Oppilas keksii omia ratkaisuja käyttäen ääntä, musiikkia, kuvaa tai muita ilmaisutapoja ja osaa tarvittaessa ohjatusti hyödyntää musiikkiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.</p>

<p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään valmiiden musiikkiesitysten, kun konserttien, musikaalien ja äänittämisen tuottamisen erilaisia vaiheita</p>			
<p>Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito</p>			
<p>T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikillisia kokemuksiaan ja musiikillisen maailman esteettistä, kulttuurista ja historiallista monimuotoisuutta</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>tutustuttamalla oppilaat monipuolisesti musiikkikulttuureihin erilaisten musiikkityylien avulla</p>	S1 - S4	Musiikin merkitysten havainnointi	Oppilas esittää näkemyksiä musiikilliseen toimintaan liittyvistä havainnoistaan ja kokemuksistaan.
<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>antamalla oppilaille musiikkioppilaitosten perustasoiset tiedot ja taidot oman instrumentin soittamisessa, musiikinteoriassa, säveltapailussa ja yleisessä musiikkitiedossa</p>	S1 - S4	Musiikin merkintätapojen ymmärtäminen	Oppilas toimii opiskeltujen musiikillisten merkintöjen mukaisesti musisoinnin yhteydessä.
<p>Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa</p>			
<p>T8 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja</p>	S1 - S4	Välineiden ja laitteiden turvallinen käyttö	Oppilas käyttää laitteita ja soittimia ottaen huomioon muun muassa äänen ja musiikin voimakkuuteen liittyvät tekijät.

<p>ääniympäristön turvallisuudesta</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämään itsetuntemustaan, keskittymis- ja kuuntelukykyään osana musiikillista ilmaisua</p>			
<p>Oppimaan oppiminen musiikissa</p>			
<p>T9 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin</p> <p>Musiikin erikoisluokan lisätavoitteet:</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään itseään musiikillisena toimijana myönteisten oppimiskokemusten kautta</p>	<p>S1 - S4</p>	<p>Oppimaan oppiminen ja työskentelytaidot</p>	<p>Oppilas asettaa tavoitteen musiikillisen osaamisensa kehittämiseksi ja toimii tavoitteen mukaisesti yhteismusisoinnissa.</p>